ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การศึกษาภาษาไทยตามแนวคิดทางภาษาศาสตร์สังคมเพื่อ การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้เรียนภาษาไทย

เป็นภาษาต่างประเทศ

ชื่อผู้เขียน

นางสาวเพลินจิตร ภูดี

สึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี ประธานกรรมการ อาจารย์สามารถ ศรีจำนงค์ กรรมการ

รองศาสตราจารย์นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ กรรมการ

บทลักย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สองประการ ประการที่หนึ่ง เพื่อศึกษาภาษาไทยตาม แนวคิดทางภาษาสาสตร์สังคม โดยมุ่งเน้นศึกษาด้านบทบาทของภาษาในการสื่อสารของสังคม ได้แก่ การศึกษาภาษา และการใช้ภาษาตามลักษณะทางสังคมของผู้พูด ตลอดจนศึกษา วัฒนธรรมและค่านิยมที่สะท้อนในบทสนทนา และประการที่สอง เพื่อจัดทำแนวการสอน ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้ภาษาการสื่อสารใน สังคมไทยจากบทสนทนาในหนังสือนวนิยายไทยที่ได้รับรางวัลซีไรต์ จำนวน 3 เรื่อง โดยได้มา จากการสุ่มอย่างง่าย ได้แก่ เรื่อง คำพิพากษา ของชาติ กอบจิตติ ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน ของวินทร์ เลียววาริณ และ เรื่อง อมตะ ของวิมล ไทรนิ่มนวล จากนั้นได้นำข้อมูลมาศึกษา และวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดทางภาษาศาสตร์สังคมและกรอบการศึกษาตามที่ผู้วิจัยได้ทำขึ้น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาวิเคราะห์โดยแบ่งเป็น 3 ด้านคือ ด้านภาษา ด้านการใช้ภาษา ตามลักษณะทางสังคมของผู้พูด และด้านวัฒนธรรม ค่านิยมที่สะท้อนในบทสนทนา ผลการ ศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1. จากการศึกษาวิเคราะห์ด้านภาษา พบว่า มีการใช้คำสรรพนาม คำลงท้าย และ คำช่วยแสดงความสุภาพเพียงบางส่วนเท่านั้นเมื่อเทียบกับภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
- 2. การใช้ภาษาตามลักษณะทางสังคมของผู้พูด ได้แก่ วัย เพศ ชั้นสังคม ความสัมพันธ์ ทางสังคม เรื่องที่พูด และกาลเทศะ พบว่าปัจจัยคังกล่าวมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของผู้พูด
- 3. ผลจากการศึกษาค้านวัฒนธรรม ค่านิยม พบว่าภาษาที่ใช้สนทนาในชีวิตประจำวัน จะสะท้อนถึงวัฒนธรรม ค่านิยมของสังคม ได้แก่ วัฒนธรรมค้านสภาพความเป็นอยู่และอาชีพ วัฒนธรรมค้านขนบธรรมเนียมประเพณี และค่านิยม

การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ เพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมในสังคมภายใต้วัฒนธรรม ค่านิยมของสังคมไทยนั้น การสอน ควรเน้นกิจกรรมการสื่อสาร ซึ่งจะเน้นการใช้ภาษาของผู้เรียน เป็นหลัก เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้ในสังคม โดยอาศัยหลักการทางภาษาศาสตร์สังคม หลักทฤษฎี และปรัชญาซึ่งประกอบด้วยจิตวิทยาการรู้กิด หลักการได้มาซึ่งภาษาที่สอง และหลักทางวัฒน ธรรม แนวการสอนจะประกอบด้วยกรอบแนวคิดและเนื้อหา ขั้นตอนการสอน และตัวอย่าง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 3 แผน

Thesis Title

A Study of Thai Language Based on Sociolinguistic Approach

to Teach Thai Language and Culture for Studying Thai as a Foreign

Language Learners

Author

Miss. Plearnchit Pudee

M.Ed.

Teaching Thai

Examining Committee

Assoc. Prof. Sriwilai Ponmanee

Chairman

Lect. Samart Srijumnong

Member

Assoc, Prof. Narawan Poonpipat

Member

Abstract

This research had two objectives. Firstly, it was to study Thai basing on sociolinguistic approach focusing on the role of language in social communication such as language structure and usage according to the speaker's social status as well as culture and values as appeared in the conversation. Secondly, it was to develop guidelines for teaching Thai as a foreign language. The sample used were simple-randomized from the conversation appeared in 3 SEA Write Award books – *Kham Phiphaksa* by Chart Kopchitti, *Prachathipatai Bon Sen Khanan* by Win Leowarin, and *Amata* by Wimon Sainimnuan. The data were then examined and analyzed basing on sociolinguistics and framework developed by the researcher. The analysis lied in three aspects, namely, language elements, language usage according to the speaker's social background, and, culture and values as appeared in the conversation. The finding are as follows:

1. Regarding the language elements, there were uses of pronoun, ending terms, and politeness supplements to less extent compared to normal everyday life usage.

- 2. Regarding the usage according to the social background of the speakers such as age, gender, social class, social relationship, topic, and time-space appropriateness affected the speaker's language usage
- 3. In regard to culture and values, language used in everyday life conversation reflected culture and values such as ways of living, tradition, and social values.

Teaching Thai as a foreign language should aim at helping the learners to use the language to communicate appropriately under the cultural and social values contexts of Thai society. The instruction should contain communicating activities through the use of Thai language so that they should be able to use it for the societal communication. The instruction is based on sociolinguistics principles as well as theories and philosophy of cognitive psychology, second language acquisition, and culture. Teaching guideline is composed of framework, content, teaching procedures, and three samples of teaching and learning activity plans.